AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 8 — CLEVELAND, OHIO, OUESDAY MORNING, JANUARY 11, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

IVAN MLADINEO

Včeraj smo na kratko poročali, da je dne 6. januarja preminul v New Yorku Ivan Mladineo, eden najbolj vestnih, delovnih, zmožnih in zaslužnih jugoslovanskih časnikarjev v Zedinjenih državah. Ima Ivan Mladineo je poznano skoro slehernemu Slovencu, Hrvatu in Srbu v Ameriki. Kot načelnik jugoslovanskega urada Foreign Language Information Service (Flis) je pripravil in priobčil tisoče zanimivih, koristnih in poučnih podatkov za ameriške Jugoslovane, in sicer glede ameriškega državljanstva, glede dela, brezposelnosti, raznih postav, o gospodarskih razmerah, kar vse je pokojni Mladineo temeljito razumel in poljudno znal tolmačiti.

Pokojni Mladineo je bil rojen v selu Pučiste, na otoku Brač, Dalmacija, leta 1899. V Zedinjene države je dospel pred 30. leti, ko je dovršil gimnazijo v domovini. V St. Louisu, Mo., je nekaj let po prihodu v Ameriko graduiral na farmaceutski šoli, toda se ni posvetil lekarništvu, pač pa žurnalizmu. Bil je urednik "Hrvatskog Tjednika" v St. Louisu, in od let 1916 do 1918 je urejeval "Hrvatski Dnevnik" v Chicagu, a leta 1918 je postal poslovodja jugoslovanskega oddelka Foreign Language Information Service, kjer je uspešno deloval do svoje smrti.

Izdal je številno brošur in knjig zanimivega informativnega značaja, a zadnje in največje njegovo delo je izšlo nekaj dni pred njegovo smrtjo — Narodni Adresar, knjiga, na katero smo vsi Jugoslovani v Ameriki lahko ponosni. Najbrž je imel s to knjigo toliko dela in skrbi, da si je nakopal bolezen, kateri je 6. januarja tudi podlegel.

Naj bo značajnemu in neumornemu borcu za pravice Jugoslovanov, borcu za izboljšanje našega stanja v Ameriki, ohranjen pri slehernem naših ljudi častен spomin!

Lep dobiček

Preteklo soboto so demokrati v Zedinjenih državah praznovali svoj Jackson praznik, v spomin velikega demokratskega predsednika Andrew Jacksona. V vseh večjih mestih Amerike so se vršili banketi demokratov. Vstopnina k tem banketom je bila od $25.00 do $100.00. V Washingtonu se je tega banketa udeležilo 900 demokratov, katerih vsak je plačal $100.00. Na čelu vsem je bil predsednik Roosevelt. James Farley, načelnik demokratske stranke, računa, da so ti banketi prinesli nekako $400,000 čistega v blagajno demokratov. Denar se bo uporabil, da se poplačajo dolgovi stranke, ki so nastali tekom zadnje predsedniške kampanje.

Sulzmann pri republikancih

Stari councilman John Sulzmann, ki je bil po nesreči izvoljen pri zadnjih volitvah v 22. vardi, prav lahko pristopi v republikansko stranko. Že pri dveh sejah je glasoval z republikanci proti demokratom. In ne samo to! Včeraj je imel Sulzmann v mestni zbornici velik govor, v katerem je hvalil take republikanske gade kot so DeMaioribus, Bundy in Payne. Slednja dva sta zamorska councilmana. Če bi mi imeli v 22. vardi kaj za povedati, bi začeli z odpoklicnim gibanjem proti Sulzmannu.

National Catholic Welfare Conference odločno zanika, da papež podpira fašizem

Washington, 10. januarja. William Montavon, direktor legalnega oddelka National Catholic Welfare Council, je včeraj odločno zanikal trditev v magazinu "Life," ki pravi, da papež Pij XI simpatizira s fašizmom. Za to je podal tudi dokaze.

Mr. Montavon je citiral važne odstavke iz papeževih enciklik ali okrožnic, ki vse jasno pričajo, da papež absolutno nima nobenega stika s fašizmom.

"Life" prinaša z dne 3. januarja na 55. strani sledečo trditev: "Papež Pij XI je prepričan, da se danes na svetu vrši borba med komunizmom in fašizmom za prvenstvo. Papež je v tej borbi naklonjen fašizmu."

Temu odgovarja Mr. Montavon sledeče: "Papež nikakor ne simpatizira s fašizmom. Dne 19. marca, 1937, je svetu oznanil sledeče: "Prvič v zgodovini smo priča boju, ki je premišljen do zadnje malenkosti, ki se vrši med človekom in med Bogom.

"Papež je označil komunizem kot proti-verski, ker trdi, da je religija opiat za ljudi. Toda papež absolutno nikjer ne omenja fašizma. Nasprotno, ko govori o Nemčiji, kjer vlada fašizem prve vrste, do skrajnosti obsoja nemški vladni sistem, ki postavlja človeka za Boga in poganske običaje za verske obrede. . .

"Nadalje se je papež izjavil o fašizmu, dasi te vrste vlade ni poseben omenil, sledeče: "Bojimo se, da novi sindikalistični in korporativni zavodi posedujejo preveč birokratične oblasti in političnega značaja, in kot taki nikakor ne morejo pomagati k izboljšanju človeške družbe."

Kdor zna čitati je jasno, da je v teh vrstah enako ostra obsodba fašistov kot komunistov, ki vodijo skrajni birokratični sistem vlade, kjer ni svobode, kjer ni vere, ni Boga, pač pa navadno malikovanje minljivih smrtnikov.

Roosevelovi govori prepovedani v Nemčiji

Basel, Švica, 10. januarja. Zbirka zadnjih govorov predsednika Roosevelta, ki je izšla v posebni knjigi, ki je bila tiskana v tem mestu, je bila prepovedana v Nemčiji. Vlada se je izjavila, da je nemška vlada včeraj odredila, da bo za letos glavna hrana Nemcev krompir, šunka in ribe. Kruh, surovo maslo, jajca in ostale vrste mesa Nemci letos skoro ne bodo poznali. V obilici pa ima za letos Nemčija repe, jabolk in domačega sira. Vlada bo tudi vpeljala visok davek na vsako importirano pijačo, zlasti na vino in žganje, tako da se bodo morali Nemci posluževati izključno domačega pridelka. Obenem se naznanja, da je vlada preko božiča izpustila iz zaporov 50 protestantovskih pastorjev. Ti so se sedaj vrnili v zapore, toda vlada jim je povedala, da lahko ostanejo doma, ker jim je kazen odpuščena.

Lekšanova družina

Zadnjo soboto večer je spoštovan a Joseph Lekšanova družina v Barbertonu, Ohio, praznovala 25-letnico svojega zadovoljnega zakonskega življenja. Prijatelji družine so v dvorani v Barbertonu priredili prijeten večer srebrno poročencema. Bila je nenavadno velika udeležba, tako da je bila dvorana premajhna ali pa ljudi preveč. Prišli so prijatelji iz Girarda, Detroita in iz — Clevelanda. Navzoča sta bila tudi bivši barbertonski župnik Rev. Bombach in sedanji dr. Medin. Natančneje bodo udeleženci gotovo kaj v dopisih poročali.

Poraz za Franca?

Ralph Bates, angleški pisatelj, ki se je mudil na španski fronti in se nahaja sedaj v Clevelandu, je imel te dni govor, v katerem je izjavil, da bo končno španski uporniški general Franco premagan in bo zmagala madridska vlada, ki ima danes 800,000 dobro discipliranih vojakov na razpolago, ki se ne bodo podali za nobeno ceno.

Delavska bolnišnica

Iz New Yorka se poroča, da je Ladies Garment Workers unija sklenila financirati zgradnjo nove bolnišnice za svoje jetične člane in članice. Bolnišnica se bo nahajala v Californiji. Veljala bo tri milijone dolarjev.

Liga narodov zna preklicati bodoče sankcije

Geneva, 10. januarja. Vlada Anglije in Francije se peča v važnim vprašanjem, če bi kazalo spremeniti pravila Lige narodov na ta način, da bi bile v bodoče sankcije proti neposlušnim članom Lige izključene. Tekom abesinsko-laške vojne je Liga narodov odredila sankcije proti Italiji, kar pa Italije ni obivalo, da je nadaljevala z vojno, nasprotno sankcije so naredile več škode onim državam, ki so jih izvajale kot pa Italiji. Zastopniki malih držav so zaporedoma že protestirali proti določbam pravil Lige narodov, kar se tiče sankcij. Ako se sankcije odpravijo, se računa, da se bo Ligi pridružilo mnogo manjših držav.

Sims požrl besedo

Euclidski župan Sims je v volivni kampanji obljubil, da ne bo šel za nobeno delo iskat človeka izven Euclida. In za prvi urad, ki ga je izpopolnil, je šel po človeka v Cleveland, ko je imenoval bivšega clevelandskega policijskega inšpektorja McMastra za safety direktorja. To dejstvo, da se župan Sims ni držal svojih danih obljubih, mu je očital zadnji petek v mestni hiši g. Mike Telich. Mr. Telich je rekel, da on osebno nima nič proti McMastru, boli ga pa, da je g. Sims tako hitro pozabil svoje obljube. Mr. Telichu čestitamo za njegov odločni nastop.

Nove uradnice

Gospodinjski klub na Jutrovem od S. D. D. je izvolil sledeči odbor za leto 1938: predsednica Cecilia Vatovec, podpredsednica Mary Planinšek, tajnica in zapisnikarica Josephine Hočevar, 9914 Elizabeth Ave., blagajničarka Mary Tauchar. Nadzornice: Mary Rožanc, Mary Magdadence in Mary Taučar.

Vile rojenice

Danes zjutraj so obiskale vile rojenice družino Mr. in Mrs. Victor Knaus in pustile v spomin zalo hčerko. Mr. Knaus je soudeleženec pri podjetju The American Home Publishing Co. Da bi bilo vse zdravo in srečno!

* Newyorška podzemeljska železnica je prevozila lansko leto 61,000,000 več potnikov kot leto prej.

Apel na župana Simsa

V Euclidu imamo nekaj mladih mož, ki so zmožni za kak odgovornejši urad pri mestni upravi. Prepričani smo, če se da tem našim Slovencem prilika, da se bodo izkazali kot dobre, poštene in zanesljive in da bodo vršili svojo službo vestno, da bodo v kredit napredujočemu mestu Euclidu. Predvsem imamo v mislih nadarjenega in agilnega Filipa Močilnikarja, sina pionirske Močilnikarjeve družine. Župan Sims je že imenoval za varnostnega (safety) direktorja policijskega inšpektorja McMastra. Pričakovali smo, da bo to mesto dobil Filip Močilnikar. Ker ga ni, bi apelirali na g. župana Simsa, naj imenuje g. Močilnikarja v urad direktorja postrežbe (service director). Ta urad je važen in g. Filip Močilnikar je človek, ki je zmožen za ta urad. Slovenci v Euclidu pa tudi zaslužijo, da se jih upošteva s kakim važnejšim uradom. Imamo še več drugih zmožnih Slovencev, ki bi v raznih boljših uradih mestne administracije lahko pokazali svojo zmožnost, tako, na primer, John Kušar, Louis R. Wess, Matt Intihar. Naj bi g. župan Sims pri imenovanju v te urade upošteval Slovence, ki so mu mnogo pomagali k izvolitvi.

Visoke plače v raznih ameriških industrijah

Washington 10. januarja. Alfred Sloan, predsednik General Motors korporacije, je najboljše plačan korporacijski uradnik v Zedinjenih državah. Njegova plača lansko leto je znašala $561,311. Za njim pride William R. Hearst, predsednik znane časopisne skupine, ki je dobil $500,000. Znana igralka Mae West je lansko leto zaslužila $323,000, Claudette Colbert pa $370,000. V Ameriki je 18 oseb, ki dobivajo letne plače več kot $300,000. Med temi jih je devet, ki delajo za General Motors korporacijo. Tom Girdler, predsednik Republic Steel Co., ki je lansko leto zlomil štrajk, ker ni hotel zvišati plače delavcem za 5 centov na uro, je dobil lansko leto $175,000 plače.

Silen sneg v Evropi

Dunaj, 10. januarja. Evropa zlepa ne pomni še tako ostre zime, kot jo ima letos. Zlasti hudo vreme prevladuje na Balkanu, na Romunskem in v Bolgariji. Cele črede lačnih volkov napada vasi in manjša mesta ali kolje kmetom živino. Snežni viharji so Evropo skoro izolirali, kar se tiče pokrajin po deželi. Ponekod se nahaja sneg devet čevljev visoko in sneg še vedno naletava. Železniški promet je silno oviran na Balkanu in je ponekod popolnoma prenehal.

Usmiljeni rojak

Mladi John Makše, 1018 E. 63rd St., je peljal predvčerajšnjim iz Clevelanda v Conneaut. Spotoma je naletel na dva tujca, ki sta ga prosila, da ju potegne z avtomobilom naprej. Makše ima usmiljeno srce, pa je "pobral" oba tujca in ju peljal naprej. Kmalu pa je eden izmed tujcev potegnil revolver iz žepa in zagrozil Makšetu, ki je moral izročiti roparju $7.00, nakar sta ga roparja vrgla iz avtomobila in se odpeljala naprej. Makše je moral korakati v Warren, kjer je zadevo sporočil državni policiji.

Japonska je stavila Kitajcem mirovne pogoje, katere bo pa kitajska vlada gotovo zavrgla

Tokio, 10. januarja. Japonska vlada je poslala načelniku kitajske armade generalu Kajšeku mirovne pogoje, pod katerimi je Japonska pripravljena prenehati z vojno proti Kitajcem.

V slučaju, da Kitajska zavrne japonske mirovne pogoje, tedaj bo Japonska šla naprej in razkosala Kitajsko. Ustanovila se bo nova kitajska država, obstoječa iz severnih provinc, katere so Japonci zasedli.

V teh severnih provincah se nahaja nekako 50,000,000 Kitajcev. Japonci nameravajo te severne province združiti v eno državo po vzgledu Mančukuo. Država bi poslovala pod vrhovnim nadzorstvom Japoncev.

Visok zastopnik japonskega zunanjega ministerstva se je včeraj izjavil, da je Japonska pripravljena na vse: na takojšni mir ali pa na vojno, ki bi trajala še več let. Japonska pod nobenim pogojem ne odneha, dokler ne doseže svojih načrtov.

V slučaju, da sedanja kitajska vlada zavrne japonske predloge, tedaj namerava ustanoviti Japonska novo kitajsko cesarstvo s sedežem v Peipingu. 300,000 japonskih vojakov bi bilo stalno nameščenih v severnih provincah, da bi skrbeli za mir.

Boj v Cantonu

Župan v mestu Canton, Ohio, namerava na vsak način izsiliti od mestne zbornice postavo, glasom katere se morajo registrirati vsi ljudje v Cantonu, ki niso ameriški državljani. Obenem bodo morali dati tudi odtise prstov. Radi te nameravane postave je nastal silen boj v mestu. Mnogo delavskih organizacij je proti taki postavi in pravijo, da je proti-ameriška, zopet druge delavske organizacije pa so za omenjeno postavo, rekoč, da so v prvi vrsti le ameriški državljani upravičeni do dela. Nova postava bi narekovala, da se morajo registrirati vsi oni, ki niso državljani, oddati bi morali odtise prstov in prinesti dve fotografiji v mestno hišo, kjer bi imeli potem seznam vseh, ki niso državljani in bi mestne oblasti gledale, da nedržavljani ne dobilo dela. Mestne oblasti trdijo, da je v Cantonu do 10,000 tujezemcev.

Rev. Coughlin za spravo med delom in kapitalom

Detroit, 10. januarja. Rev. Charles Coughlin je v svojem prvem radio govoru v tej sezoni se obrnil na ameriške delavce in industrijalce, da se pobotajo med sebojno in skupno skušajo odpraviti brezposelnost. "Dolžnost nas, kot ameriških državljanov, v tem letu je, da se preneha z napadi na demokratsko a m e r i š k o vlado. Amerika zna ustvariti svojo lastno blaginjo, ako je zastopana v resnici po demokratskih zastopnikih. Ozirati se ne smemo po socializmu ali fašizmu in komunizmu, pač pa po demokraciji, ki je edina zmožna, da ustvari blagostanje v Ameriki. Delavci se morajo močno organizirati in enako moramo imeti močno industrijo, toda cilj obeh organizacij mora biti napredek in blagor ameriškega naroda, ne pa medsebojni spori, poboji, sovraštva in uničevanje.

25,000 WPA del

Administracija v Washingtonu je določila za Cleveland 25,000 WPA del. Na delo bodo jemali tudi take, ki niso na relifu. Vsi seveda ne bodo naenkrat dobili delo, pač pa polagoma, kakor se bo sezona odpirala.

Avtomobili in relif

V Richmond, Ohio, so prišle oblasti na sled družini Mr. in Mrs. George Jones. Oba sta na relifu, toda vsak ima svoj avto, s katerim se vozi okoli.

* Angleški znanstveniki trdijo, da je zemeljska skorja 250 milj globoka.

Nemška kritika

Nemško nacijsko časopisje je te dni zopet prineslo grd napad na Zedinjene države zlasti pa na mesto Cleveland. "Der Angriff," glavno glasilo Hitlerja, je te dni pisalo v Berlinu, da Zelinjene države tako slabo skrbijo za brezposelne, da n. pr. v Clevelandu brezposelni kar mrtvi cepajo po ulicah. Roosevelt ima pač dovolj denarja za nove bojne ladje, toda nima kruha za brezposelne, pravijo nemški fašisti. Temu napadu se je zoperstavil župan Burton, ki je izjavil, da vzrok pomanjkanja podpore brezposelnim v Clevelandu ni vlada Zed. držav, niti Roosevelt, ki sta oba vselej dobro skrbela za relif, pač pa obotavljanje državne postavodaje, kar se je pa sedaj tudi popravilo. Izmed 65,000 slučajev brezposelnih v Clevelandu si je en sam vzel življenje, ker ni dobil pravočasno relifa, je dejal Burton.

General Motors, brezposelnost in C. I. O.

Včeraj je imel v Clevelandu govor Joseph Konrad iz Girarda glede General Motors, brezposelnosti in C. I. O. Konrad je govornik za socialistično delavsko stranko. Izjavil, da je General Motors spodila 30,000 ljudi od dela, da s tem kljubuje vodstvu C. I. O., zlasti pa John Lewisu. Korporacija je hotela pokazati kako nezmožen voditelj je Lewis, ker ne more niti lastnim članom preskrbeti delo. C. I. O., je dejal Konrad, je nekak industrijski fevdalizem, dočim se je Konrad od A. F. of L. izjavil, da je "unijski trust." Konrad s takimi govori pač ne bo uspel, kajti rezultat takih govorov je nadaljni razdor med delavci.

Novi odbor

Pevski zbor Ilirija Jr., ima sledeči odbor: pevovoda M. Rakar, predsednica Margerit Kogovšek, podpredsednik Louis S i m e n c, tajnica Mrs. Širca, blagajnik Frank Trepal, nadzorniki: Sirca, J. Grill in Mrs. J. Vidmar.

Darilo Čitalnici

Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ je prispevalo $3.00 kot častno članarino S. N. Čitalnici. Iskrena hvala. — Tajnik.

V bolnišnici

Zdravje se je nekoliko izboljšalo Mrs. Mary Mencin, 6311 Carl Ave., ki se nahaja v Charity bolnišnici. Prijateljice in članice društva sv. Ane in društva Kristusa Kralja jo lahko obiščejo v torek, petek ali v nedeljo.

"POD VAŠKO LIPO"

Mr. Frank Kerže, znani slovenski časnikar, priobčuje že par let tedensko zanimive spise v "Glasu Naroda," ki nosijo naslov "Pod vaško lipo." V teh člankih obravnava Mr. Kerže ameriško politiko in gospodarstvo, pa tudi naše lastne domače razmere. V svojem zadnjem članku se je Mr. Kerže dotaknil tudi clevelandskih razmer in piše med drugim sledeče:

"Glasilo Slovenske Dobrodelne Zveze je Ameriška Domovina, ki jo je započela, vodila, reklamirala, vabila, vpila — izkratka, bila je vse, kakor je še danes. Vse to je moralo biti sprva seveda zastonj, kakor je že navada med nami. Ameriška Domovina, kot vsak drugi slovenski dnevnik, more izhajati le s pomočjo postrančnih dohodkov, ki jih prinese tiskarna. Vsako tiskarsko naročilo je pomoč listu.

"Veliko let je potrebno, predno se razvije ena organizacija. In vsa tista leta je bilo po večini vse delo zastonj ali pa dokaj slabo plačano. Zdaj, ko je organizacija močna, list pa so z vsakim dnem slabši, se pa začne tista domača politika, ki pravi potihoma: zdaj te ne rabimo več! Smo že dovolj močni. In tako uprava podporne organizacije kupuje stroje, razpisuje dela, list pa naj molči in premišljuje o hvaležnosti in plačilu tega sveta. Šur, organizacija je danes dovolj močna, da si kupi stroj. Ta stroj vrže vsako uro veliko tiskovin. Te tiskovine pa bo vrgel vsak zaveden delavec v koš neprebrane, ker nimajo unijskega znaka. Korporacija je bogata in poleg stroja lahko kupi še cenen lunč, baro, šuštarijo, candy in drugo. Z vsem tem se bo "prihranilo" članom dosti denarja, uspeh pa bo primeroma tak, kakor je v tisti ribniški pesmi o lončarju: ko lonce vse proda, ni denarja, ne blaga.

"Recimo, da izda Slovenska Dobrodelna Zveza na leto en tisočak za tiskovine. Kaj pa je to za organizacijo, ki razpolaga z milijoni. Tudi če bi vsako leto šenkala svojemu glasilu en tisočak, bi še davno ne bilo plačano delo, ki ga je prejela Slovenska Dobrodelna Zveza od glasila . . ." Tako sodijo trezno misleči ljudje o razmerah, ker vedo, kako grenka in brezkoristna je borba za obstanek na ameriškem časnikarskem polju. Hvala lepa, Mr. Kerže.

Združeni mladinski zbori

V torek večer 11. januarja ob 8. se vrši važna letna seja Združenih mladinskih pevskih zborov. Prošeni so vsi zastopniki iz leta 1937 in novo izvoljeni zastopniki, da se gotovo udeležijo. Na dnevnem redu so volitve novega odbora in več drugih važnih zadev. Seja se vrši v Slov. domu na Holmes Ave. — Tajnica.

Na operacijo

Mrs. Agnes Zobec, 6315 Glass Ave. se je podala v Mt. Sinai bolnišnico, kjer se bo morala podvreči operaciji. Dobri materi želimo v kratkem boljšega zdravja.

Člani Srca Jezusovega

V vseh društvenih zadevah naj se obrnejo člani samostojnega društva Srca Jezusovega na novega tajnika, Frank A. Turka, 985 Addison Rd.

Vest iz domovine

Mr. Frank Starin, 1090 E. 66th St. je dobil iz domovine vest, da mu je umrl prijatelj sosed Franc Merčun, slikar v vasi Bišče pri Domžalah.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, $5.50; pol leta, $3.00.
Za Evropo, celo leto, $8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 8, Tues., Jan. 11, 1938

Vzroki današnje depresije

Da je današnja depresija iz mnogih vitalnih vzrokov nepotrebna, vsiljena Ameriki, torej skoro zločinska, za to govorijo tudi sledeči vzroki: bivšim vojnim veteranom je zvezna vlada izplačala lansko leto nad $2,000,000,000, in ta denar so veterani potrošili za razne potrebščine. Poleg tega so pa bile zaloge raznega blaga od leta 1930 pa vse do leta 1935 tako izpraznjene, ker se skoro nikjer ni delalo, da bi človek pričakoval, da ko so enkrat zavrti industrijsko kolo, se bo vrtelo stalno in uspešno za dolgo vrsto let.

Nadaljni vzrok za boljše čase danes v Ameriki bi moral biti mnogo izboljšan položaj v Evropi. Evropa je prebolela gospodarsko krizo in naročuje in kupuje v Zedinjenih državah več blaga kot kdaj prej. Še en vzrok, da bi morali biti boljši časi so veliki bonusi, katere so kompanije izplačale uslužbencem ob koncu leta 1936. Seveda je bil ta bonus izplačan v največ slučajih le, da se kompanije izognejo velikim davkom od preostalega dobička, toda denar je prišel do ljudi, ki so kupovali vse mogoče potrebščine, kar bi moralo zopet reflektirati na boljša naročila v raznih tovarnah.

Kadar ameriške industrije odrečejo s poslovanjem, tedaj začnejo najprvo padati cene na raznih borzah, zlasti v New Yorku. Kot vzrok navajajo, da imajo industrije strah pred investiranjem, da jim ta ali ona odredba vlade ni povšeč, da delavci ogrožajo s štrajki industrije, skratka, vsak izgovor je dober. Delnice so začele padati kmalu v maju mesecu. Tovarne so tedaj še vedno dobro poslovale, toda nova naročila so naenkrat izostala. Borze so proračunale, da bo dobiček v letu 1937 manjši, pa so se ustrašile in pognale ceno delnicam navzdol. Zgube, ki so jih pri tem imeli lastniki delnic, so seveda skrajno neugodno vplivale na nje in kupovanje je zastalo.

Vprašanje je sedaj: kako dolgo bo to trajalo in kako daleč bo še šlo? Nekateri finančni "eksperti" prerokujejo nadaljno padanje cen, tako da bodo slednje dosegle nižino, kot smo jo imeli v letu 1933. Zopet drugi pravijo, da smo prišli "do dna" in da se bo položaj tekom prihodnjih treh mesecev znatno izboljšal. Hvala Bogu, da so slednji v pretežni večini.

Da se položaj izboljšuje je dokaz v prvi vrsti nekaka večja stalnost cen poglavitnim pridelkom in izdelkom dežele. Kadar se cene ustanovijo, tedaj se vrne tudi večja gotovost v vse kroge in strah začne polagoma izginjati. Tudi je administracija pod predsednikom Rooseveltom zadnje čase dala businessu in industriji vso priliko, da spravi svoje zadeve v red, tako da se magnati ne bodo mogli več izgovarjati na vlado, češ, da je vlada kriva, ker jih preganja in tako ustvarja krizo, dočim je resnica, da magnati sami ustvarjajo probleme, katerih ne znajo reševati.

Med tem se tudi položaj v Evropi izboljšuje, kar je ugodno znamenje za Ameriko. Kredit je danes večji kot je bil v začetku decembra. Naročila se polagoma večajo. Nekatere tovarne sicer še vedno zadržujejo naročila, dočim so druge vesele, da jih sploh dobivajo.

Predvsem pa mora oživeti stavbinska industrija v Ameriki. Brez te ne moremo računati na več dela in na boljši zaslužek. Jeklarske tovarne so pripravljene zaposliti 200,000 ljudi, kakor hitro je kongres gotov s svojimi prepiri glede vladne pomoči onim, ki bi radi gradili, toda iz enega ali drugega vzroka odlašajo. Enako je z lesno industrijo in z vsemi drugimi industrijami, ki prihajajo v tem pogledu v poštev.

Končno se pa mora vrniti zaupanje k industriji. Če so lastniki industrij pametni, bodo zaupali administraciji Roosevelta, kajti pretekla štiri leta jasno kažejo, da Roosevelt v splošnem ni preganjal industrij, pač pa jim je pomagal na noge. Roosevelt ni proti dobičku v industrijah, pač pa je proti izkoriščanju naroda od strani industrij. Roosevelt je pred vsem proti temu: ena ameriška industrija je naredila v enem letu $267,000,000 čistega dobička, a branila se je plačati svojim delavcem pet centov več na uro. To je proti načelom Roosevelta, ki trdi, da mora biti bogastvo dežele bolj enakomerno razdeljeno in za vse bo bolj prav. To vsakdo lahko podpiše z obema rokama.

Kaj pravile!

Dobri ata župan Burton so rekli pred volitvami, da imajo v mestni hiši vsi ljudje enake pravice. Menda ja. Zato je pa dobrosrčni župan obljubil demokratskemu councilmanu iz 8. varde razna dela, če bo glasoval za republikanskega predsednika mestne zbornice. Vidite, demokratje, k republikancem se pojdite učit diplomacije, če hočete priti kam naprej.

* * *

Dandanes izdelujejo vse preveč trpežno blago. Tovarne, ki izdelujejo trobente, bobne, piščali, raglje in drugo tako vreščečo ropotijo, bi morale garantirati, da nobena takih stvari ne bo vzdržala dlje kot dva dni po božiču. Tako pravijo starši, ki kupujejo take predmete svojim malčkom za božič v trdnem prepričanju, da se bo ves ropot v hiši polegel najkasneje v dveh dneh. Pa se ne, bodi Bogu potoženo.

BESEDA IZ NARODA

Od zbora Slovan

Ako je že malo pozno, pa prepozno mislim da ni nikoli. Vem, da se občinstvo še dobro spominja, ko je zbor Slovan priredil svoj drugi koncert. Upam, da smo zadovoljili lepo število občinstva in tako bomo gledali, da bomo še za naprej. Zato nas veže dolžnost, da se prav lepo zahvalimo vsem, kateri ste nas posetili v tako lepem številu, da je bila dvorana skoro premajhna. Zahvaljujemo se cenjenemu občinstvu, ki nas je v zadnjem letu v tako lepem številu obiskovalo pri vseh prireditvah. Priporočamo se še za to leto.

Lepo se zahvaljujem našim delavcem, ki so kaj pripomogli pri vseh prireditvah, zlasti pa pri zadnji. Tako Jim Rottarju, ki je vodil program in lepo opisal vsako pesem; saj ima v resnici vsaka pesem svoj pomen. Druga hvala gre Vinko Coffu, ki je za nas napravil živo sliko. Čeprav se je izrazil, da je to malenkost, in mogoče je zanj, ali za nas pa je bila velikega pomena, posebno še, ker imamo pri zboru pevce, ki so se bojevali v tistih krajih. Mislim, da so marsikoga oblile solze pri pesmi Doberdob s živo sliko. Saj vemo, da tam počiva na tisoče naših fantov in mož.

Zahvala gre tudi Jankoviču, ki je vodil glavno blagajno za pivske tikete. Ko sem ga vprašal, koliko smo dolžni, je rekel: "Če me kakšna nesreča zadene, ko sem vedno na cesti, naj bi mi zbor zapel par žalostink." Pa upam, da se mu ne bo pripetila kaka nezgoda, ker je jako previden, kadar stopa preko ceste.

Hvala tudi vsem, ki so delali za baro in se trudili, da je bilo vse v redu. Zahvaljujemo se tudi tistim, ki so nam prodali lepo število pivskih tiketov. Zahvala gre tudi tistima dvema moškima, ki sta vestno opravljala svoj posel pri vratih. Najlepša zahvala gre pa našim trgovcem, ki so nam toliko pomagali z oglasi. Cenjenemu občinstvu prav toplo priporočamo te trgovce, da jih obiščete, katerih oglase ste videli v Slovanovi programni knjižici.

Končno pa voščim vsem, ki ste nas prošlo leto obiskali, srečno in zadovoljno leto 1938. Kateri se pa še niste udeležili naših prireditev, upamo, da nas obiščete to leto. Z bratskim pozdravom,

Frank Rupert, tajnik.

Delniška seja Slovenskega doma

Kakor vsako leto, bomo tudi letos imeli zborovanje vseh delničarjev Slovenskega doma na Holmes Ave. v mesecu januarju. To bo na tretjo nedeljo popoldne, 16. januarja, ob eni uri. Take letne seje prejšnjih let so bile polne življenja in korajže, toda časovna doba nam je močno zredčila vrste enih zelo aktivnih sotrudnikov. Pomanjkanje se sicer čuti povsod med nami, zato je tembolj dolžnost vseh onih, ki se količkaj zanimajo za korporacijo, da so prisotni na letni seji. Poročilo delovanja preteklega leta bo zelo zanimivo; potrebno in važno opravilo bo izvolitev novih direktorjev. Še bolj važno pa bo začrtati nove smernice delovanja podjetja.

Veliko denarja je investiranega v tej zgradbi, ki že čez 18 let predstavlja središče socialnega udejstvovanja našega naroda. Zato je izredne važnosti, da si vsi delničarji rezervirajo čas 16. januarja za to važno sejo, od katere bo mnogo odvisen nadaljni napredek.

Michael I. Lah, predsednik.

Za Kulturni vrt

Saj, saj. Se mi je zdelo, da tudi Ribničani ne bodo hoteli izostati v tej kampanji. Ribničani, ki so po celem svetu znani, pa ne bi bili zapisani v zgodovinski knjigi Jugoslovanskega kulturnega vrta? Seveda! Za to je društvo Ribnica št. 12 S. D. Z. poslalo 5 dolarjev. Prav lepa hvala za prispevek. Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 55 S. D. Z., ki se je prav od začetka zanimalo za ta vrt, je tudi poseglo v tako švoh blagajno in dalo $5.00. Treba je pripomniti to, da je bilo društvo Presv. Srca Jezusovega št. 55 drugo društvo, ki je v reorganizirani kampanji, ki se je tako uspešno pričela 3. februarja 1935, je dalo svoj tako lepi prispevek, takrat, ko je bila v vrtovi blagajni huda tema. Zelo požrtvovalno Oltarno društvo pri sv. Kristini v Euclidu je ponovno dalo še $3.00. To društvo je nam tudi že večkrat priskočilo na pomoč s prav lepo svoto. Zato prav lepa hvala vsem označenim.

James ali Ignac Slapnik starejši, ki ima cvetličarno na 6102 St. Clair Ave., je dejal: "Sem že dal dostikrat in tako slab kšeft je sedaj s puščeljci, pa ti bom še primaknil $3.00. Bodo pa potem rojaki še kaj bolj prišli kupovat rože." Torej hvala Jimu pa njegovi soprogi za radodarnost. "I, kajpek no," je dejal Dominik Lušin, ki na 6002 St. Clair Ave. gasolin naliva in seve tudi prodaja, pa mašine maže in vse druge take stvari. "Sicer saj sem ti že enkrat dal, no bom pa še dal $2.00, da bo prej plačano." Prav lepa hvala. Mrs. Anton Novak na 6218 St. Clair Ave., kjer pečejo kruh, je tudi še primaknila $2.00. Dala je že tudi prej. Za to prav lepa hvala in zaeno želim, da bi jim šel prav dobro šeft naprej. Enako seve tudi drugim.

Mr. Martin Šorn, dober podpornik našega vrta, ki ima svoj restaurant na 6034 St. Clair Ave. je tudi primaknil spet $1.00. Je dejal, da če bi bil kaj bolj pri denarju, da bi še več primaknil, da pa ni še vseh dni konec. Mrs. Jakob Fajdiga, ki imajo pekarijo v S. N. Domu, je dala ponovno, to pot $1.00. Mr. Frank Skuly 6313 St. Clair Ave., kjer vodi grocerijo je ponovno dal še $1. Dr. Vincent Opaškar, dentist na 6402 St. Clair Ave. $1.00. Mr. Louis Šimen je pa nabral še $2. Je dejal: "En dolar je dal John Trček 15508 Holmes Ave., drugega je dal pa Lojze sam. Živi pa na 799 E. 155th St. Prav lepa hvala vsem in za vse. Lojze naj pa le še kaj stopi okrog, če utegne, seve. On je že večkrat kaj nabral za vrt. Hvala, Lojze!

Oni dan me je vprašala neka oseba: "Ti, ali se hecaš ali je res, da vas tako tirjajo?" "Ja, seveda je res. Drugače pa ne bi zapisal. Lejte no! Za to smo pa precej sitni pri tem nabiranju, oziroma kampanji, da se zamaši in pa zaflika tisto luknjo. Saj se je obljubilo, da se ven poruva tisto grmovje, če ne bo denarja o pravem času. Tako je. Če se človek nahaja sredi jezera in pa brez vsakega čolna, ni drugega izhoda kot plavaj ali utoni. Upamo toraj, da bomo le splavali na breg. Kdor ima kak konec vrvi, ki se ji pravi dolar, je prošen, da pomaga. Pozdrav!

Jože Grdina.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi St. Clair Rifle klub letni banket in to v soboto 15. januarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Servirali bomo srnjakovo večerjo, to je pečenko tistega rogača, ki mu je John Mihelich upihnil luč življenja v pennsylvanskih gozdovih. Da bo pečenka okusna, jamči naš kuhinjski šef. Da ne bo treba po večerji žeje trpeti, bo skrbel Stanley Dolenc. Bozich pravi, da bo okinčal dvorano, da bo izgledalo kot v malih nebesih.

Da se bo vsa stvar vršila v redu in po lovskih postavah, ta to garantira gospod Zajc. Za tiste, ki se radi vrtijo, bo igral Krištofov orkester. Na tem banketu se bo oddalo tudi puško enemu navzočih.

Da bo dobra postrežba in zabava, ni potreba posebej poudarjati, ker je vsem to znano že iz prejšnjih let. Zato vabimo rojake iz širnega Clevelanda, da nas posetite ta večer. Vstopnice dobite pri članih kluba. Torej sezite po njih, predno jih zmanjka.

Tem potom opozarjam člane kluba, da se gotovo udeležite prihodnje klubove seje, ki se vrši v torek 11. januarja v spodnji dvorani SDD na Waterloo Rd., začetek ob sedmih zvečer. — Tajnik.

—o—

—Mrtvec v mlaki. V petek zjutraj so našli vaščani v obcestni mlaki v Malem trnu mrtvega posestnika Martina Bizjaka iz Gornje lepe vasi. Ni še znano, ali gre za nesrečo ali zločin.

Če verjamete al' pa ne

Hudirja vender, če že ni čas, da ljudje zvedo, kako se je tista stvar z mojimi psi končala. Da sem čakal s poročilom do zdaj, je vzrok ta, ker je bil lov na zajce odprt do 1. januarja in sem še vedno upal in čakal, da mi kdo v jutro po lovski seziji vrne psa nazaj. Pa jih ni. Torej sta od naše hiše razdedinjena in obšafana za vse večne čase, ter sta z 2. januarjem izgubila tudi pravico do kota in preužitka na stara leta. Prav jima bodi, jima privoščim.

Tisto, kar je Rupertov France svetoval, da bi pribil oklice na vogalih, brzojavnih drogovih in drevju, kjer se navadno psi prislanjajo ter vabil psa nazaj v ljubo domače ognjišče, je bilo sicer dobro, ampak ga nisem upošteval. Sta se mi preveč zamerila. Ko sem bil star kakih šest let, sva se bila nekoč z očetom skregala, pa sem šel služit k Viklečim. Oče so rekli, saj ve kam domov, ko jih je sestra Francka prosila naj gredo pome. In tako sem tudi jaz rekel glede mojih psov, kakor sta si postlala, tako bosta pa ležala. Pa stavim, da nista še tako mehko ležala, kar sta se ukordala drugje. Še enkrat in poslednjikrat: prav šika se jima, prismode, ki se s tako košto in streho kregata!

Pa mislite, da je zdaj naša šiša brez psa? Nak, še nikdar ni bila, pa tudi zdaj ni. Pa kako sem poceni k njemu prišel. Kmalu potem, ko sem objavil v beli dan žalostno vest, da sta mi oba psa zbezljala, dobim kartico od prijatelja Georga Panchurja, ki ima lepo farmo onkraj Chardona, O.

"Jaka," mi je napisal, "imam pripravnega psa, če ga češ!" Karto sem dobil na petek, v soboto smo se pa že peljali po novaka. Naš Ralph in bebika sta šla z menoj. Ralph zato, ker ima on vedno v oskrbi relifno postrežbo za pse, in bo lahko takoj prešacal, koliko bo pes snedel, bebika je pa šla, da kot vrhovni gospodar v hiši pove, če bo za vzet ali ne.

Prijazno so nas pri Panchurjevih sprejeli. Gospodarja ni bilo doma, ampak je bila pa ostala družinica. Ravno pri mizi so bili in mi je bilo kar nerodno, ko so nas povabili, naj bi prisedli, če se nam ne fržmaga. Pa bi bili, da nismo ravno prejle jedli. Se reče, saj bi se bili morda premislili, če bi nas bili še enkrat vprašali, ker je tako lepo dišalo in sem se jaz že precej kesal in sem se. Kako se že pravi—po toči . . .

(Dalje prihodnjič)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Krasno je slikar ovekovečil življenje in smrt ter poveličanje sv. Lucije. Ta slikar, ki je slikal to cerkev, je bil velik umetnik, zakaj vse je tako lepo pregledno pa krasno, da se človek kar ne more nagledati. Zato, kdor hoče videti res lepe freske naj si ogleda cerkev sv. Lucije na Skaručni pod Šmarno goro.

Ko sem se mudil v cerkvi, sem videl, da ima sv. Lucija še mnogo vnetih častilcev, kljub današnjim modernim časom, ko se potiska vero med staro šaro. Ni bilo tako natrpano kot drugekrati, kakor sem že omenil, a tisti, ki so bili, so res prav pobožno molili, zlasti tekom večernic. Romarji so se priporočali sv. Luciji, da jih obvaruje telesne in pa tudi dušne slepote, ki se danes tako bohotno širi po vsej zemlji in tudi Slovenija ni izvzeta.

Po večernicah so romarji počasi odhajali na prenočišče ter se razgubili po hišah, to zlasti ker je bilo mrzlo. Naša grupa in še nekaj drugih romarjev smo zavili k Rebolu, kjer so prav pošteno zakurili veliko peč, da smo se malo pogreli. Jaz sem bil namenjen v sosedno gostilno, toda sem se končno odločil, da hočem prenočiti povsem po romarsko. Čemu neki bi pa delal izjemo?

Nekaj časa smo se razgovarjali prav po romarsko in tudi peli, potem smo pa polegli k počitku in sicer eni kar enostavno na tla, drugi po klopeh za mizo. Meni so odkazali bolji prostor in sicer na klopi pri peči. Mati so mi ponudili nekaj zganjene obleke za pod glavo, češ, da bo mesto blazine. Ker me je Šmarna gora precej zdelala, sem prav kmalu zaspal. Pa nisem dolgo spal. Zbudila me je vroča peč, ki me je pekla, da sem se počutil kot sv. Lovrenc na ražnju. Zato sem jo takoj ubral doli na tla, kjer sem nadaljeval s spanjem, dokler niso pričeli naši romarji in romarice vstajati ter moliti rožni venec. Ker nisem hotel delati nobene izjeme, sem bil tudi jaz takoj pokonci, četudi bolj nerad in bi rad še spal. Saj je bila ura komaj malo čez tri. Kljub temu pa je bilo prijetno tisto jutro, četudi zgodnje. Ena ženska je naprej molila rožni venec, drugi pa smo odgovarjali. V tem se je pa oglasil veliki zvon sv. Lucije, za njim so jo pričeli ubirati ostali zvonovi. Slovesno potrkavanje zvonov je bilo tako lepo in ubrano, da bi bilo meni prav žal, ako bi ga prespal.

Še pred šesto uro smo šli k veliki maši, kjer se je zbralo dosti romarjev. G. Pavlin, profesor v zavodu sv. Stanislava, je imel slavnostno pridigo za romarje. Po opravilu v cerkvi smo se odpravili, da gremo domov. V tem sem se pa slučajno srečal z g. Janko Dežmanom, nekdanjim preserskim kaplanom, ki sedaj službuje pri sv. Luciji. Prav veselo iznenaden sem bil, ko sem spoznal nekdanjega znanca. Tudi g. Dežman mi je prav krepko stisnil roko, ko sem mu povedal, kdo da sem.

"Veš kaj," pravi g. Dežman, "sedaj pa greš z menoj v župnišče, vsaj za malo časa greš."

Sicer bi šel rad nazaj tudi z romarji, a prošnji g. Dežmana se pa tudi nisem ustavljal. Pustil sem romarje ter šel z g. Dežmanom v župnišče, kamor je kmalu potem prišel tudi profesor Pavlin. Tam smo se potem krepčali z raznimi dobrinami ter se razgovarjali o zopetnem snidenju.

Jaz že zdavnaj več nisem mislil, da je g. Dežman še živ, ker sem čul, da so ga kmalu po prevratu Italijani ubili, ker je bil preveč zaveden Slovenec. Iz Preserja je bil g. Dežman prestavljen v Razdrto na Notranjskem in tam ga je tudi zasegel razpad Avstrije.

Ko sem mu omenil, da sem ga imel že zdavnaj za mrtvega, mi pravi: "Veš, saj ni dosti manjkalo res, da me niso Italijani ubili. Pa kaj bodo ti makaronarji," pravi g. Dežman v šali. "Prav res, gorenjska grča je pretrda za Lahe," mu odvrnem, ter povedal č. g. Dežmanu, da me prav iz srca veseli, da je še živ in pa tako čil in zdrav.

"Pa pridi kaj k meni v vas, ko opraviš s svojimi potovanji in moraš biti pri meni najmanj en teden," me povabi g. Dežman. Obljubil sem mu, da pravi sigurno pridem, ako mi bo le čas dopuščal, kar pa žal, nisem storil. Zmanjkalo mi je časa. Dober duhovnik je bil č. g. Dežman in preserski farani so ga imeli zelo radi. Zlasti fantje smo radi šli k njemu v vas, v nedeljo po krščanskem nauku, ko je bil pred čebelnjakom ter pazil na čebele. Pravil nam je, kako čebelarijo v Radovljici na Gorenjskem, kjer je on doma. Zlasti smo se zanimali zanj tisti, ki smo imeli čebele doma. Skoro vselej, kadar smo bili pred njegovim čebelnjakom, je prinesel liter vina, pa smo se razgovarjali v res prijetni in poučni družbi. Zato sem bil res prav iz srca vesel, da vidim tega dobrega gospoda, tako čvrstega in zdravega.

Prav rad bi še ostal pri g. Dežmanu, toda čas mi ni dopuščal, ker za tisti dan popoldne sem bil povabljen v Preserje, da sem navzoč pri predstavi Materinega dne. Zato sem moral hiteti, da pridem pravočasno na vlak. Poslovil sem se, ter obljubil, da še pridem. Pogledal sem še tja na vas, na prijazno Skaručno, kjer je bil rojen znani ljudski pisatelj Jakob Alešovec, ozrl se še na sv. Lucijo, ter odhitel po lepi beli cesti proti Šmartnem. To je bil zame zelo prijeten izprehod v lepem jutru. Med potjo sem srečal gruče romarjev, ki so hiteli k sv. Luciji. Zlasti kolesarjev je bilo mnogo. Kolesa so zdaj tam nekako tako v modi kot v Ameriki avtomobili. Tudi jaz sem včasih vozaril s kolesom po tej cesti. To pot me je pa bolj zanimala peš hoja, da sem tako lažje ogledoval krasno okolico, ki je tako lepa kot pomladanski cvet. Ogledoval sem ljudi, ki so zelo prijazni pa živahni in tudi prav lepo obločeni. Pa tudi gostilne, kamor prideš, niso prazne. Znamenje, da je tudi denar doma tukaj.

Popoldne istega dne sem šel v Preserje, ter sem bil v župni cerkvi sv. Vida pri običajni popoldanski službi božji. Še vedno je dosti ljudi, ki gredo v cerkev tudi popoldne, kar je vse hvale vredno. Preserski župnik, č. g. Mihael Perčič, zelo dobro vodi presersko župnijo. Je mož, kakršnih je malo imela preserska župnija. Že 18 let se trudi za pravi blagor svojih faranov, ter jih spodbuja z besedo in pa zgledom in to slednje dosti šteje, zlasti dandanes, ko ljudje tako prežijo na vsako kretnjo in besedo, tako, da bi moral duhovnik danes biti najmanj angelj, pa bi ga še kljub temu nasprotniki obirali.

Preserje je dolgo veljal za liberalno trdnjavo, kar pač ni čudno. Sem v to župnijo so često prihajali vodje liberalne stranke. Tako na primer dr. Tavčar, Ivan Hribar in drugi, ki so hodili sem na lov. Tudi učiteljstvo je bilo liberalnih nazorov.

(Dalje prihodnjič)

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Ne," sem odgovoril kratko. "Jaz tudi ne. Torej kratka prašanja, kratki odgovori! In aglo delo!"

Debeli doktor je bil res zelo dločen! S takim nastopom je eveda učinkoval med orientalko udobnim prebivalstvom Rajoviča in bil vedno zaposlen. o, radoveden sem bil, kako se o mene lotil.

Samozavestno se je razkoracil, me ogledoval od nog do glave pa od glave do nog in vprašal:

"Ti si tisti z nogo?"

"Ne, tisti z dvema nogama," em resnici na ljubo odgovoril. Zavzel se je.

"Kaj? Obe nogi si si zlomil?"

Ni razumel moje šale.

"Ne, le eno, namreč levo."

"Dvakrat si si jo zlomil?"

O jej! Kdo mu je neki natvezel, da sem si nogo zlomil? In e dvakrat!

Sicer pa je bil zdravnik, poklical sem ga, da me preišče. am naj ugotovi poškodbo.

"Ne," sem povedal svoje nerodajno mnenje. "Le izvinil em si jo."

"Pokaži jezik!"

Imenitno! Ali bo na jeziku videl, kaj je nogi?

Pa ubogal sem in mu pomolil ezik. Ogledoval ga je, otipal, ga porival sem in tja, majal glavo in dejal:

"Nevarno!"

"Ne bo. Le deloma je izvijena."

"Tiho! Vidim na jeziku. Kdaj si si jo izvinil?"

"Pred tremi štirimi urami."

Spet je majal z glavo.

"Predolgo si čakal! Lahko astopi zastrupljenje krvi!"

Najrajši bi se mu bil v obraz smejal. Pa premagal sem se. Čudil sem se le, da je strokovni izraz "zastrupljenje krvi" našel svojo pot že tudi v turški jezik.

"Te boli?" je vprašal.

"Ne preveč."

"Tek?"

"Izdaten in mnogostranski."

"Zelo dobro! Čisto dobro! Bomo naredili. Pokaži nogo!"

Počenil je. In ker mu je bil obilni trebušček pri čepenju precej napoti, je sedel poleg pode. Zaupljivo sem mu položil mokro nogo na kolena.

Otipaval jo je, izprva rahlo, nato močneje, pokimal in vprašal:

"Si občutljiv?"

"Ne."

"Jako dobro!"

Krepko je prijel, potegnil, v sklepu je zaškrtalo. Tudi zabolelo me je, stisnil sem zobe.

Zadovoljno mi je pomežiknil.

"No, kako je bilo?"

"Zelo prijetno."

"Gotova sva."

"Tako? Popolnoma?"

"Ne še. Nogo je treba še obvezati."

Kot kirurg je bil vsekakor zelo sposoben dečko. Kdo ve, kako dolgo bi me bil mučil kak mazač, samo da bi bila poškodba na videz nevarna in da bi več zaslužil.

"S čim boš obvezal nogo?"

"Z deščicami. Kje jih dobim?"

"Ne maram."

"Zakaj ne?"

"Deščice so za nič."

"Za nič? Bi mar rad srebrne ali zlate, z briljanti posejane?"

"Ne, sadreno obvezo želim."

"Sadreno? Si znorel? S sadro mažejo stene in zidove, ne pa nog!"

O sadreni obvezi najbrž še ni ničesar vedel. Živel je pač na Turškem.

"In s sadro se dajo tudi zlomljene in zvinjene noge krasno obvezati?" sem ga poučil.

"Bi le rad videl kako!"

"Boš videl, če hočeš! Poslal sem po sadro."

"Kako boš s sadro naredil obvezo?"

"Počakaj!"

"In če sadre ne dobiš?"

"Si naredim obvezo z lepom."

Kar kriknil je.

"Z lepom? Bi me rad potegnil?"

"Ne."

"Bi ti tudi ne svetoval!"

Smejal sem se.

"O, če bi le hotel!"

"Kaj? Učenjak sem!"

"Jaz tudi!"

"Kaj si študiral?"

"Vse," sem kratko in gladko povedal.

"Jaz pa še trikrat več! Poznam celo dispenzatorij Sabur ibn Sahelija."

"Jaz pa imam v glavi celi medicinski slovar Abd el-Mešida."

"Jaz pa ga nimam samo v glavi, ampak v vsem telesu in v vseh udih. Obveza s sadro! Ali celo z lepom! Sadra je prah, lep mehek in tekoč. Obveza pa mora biti trdna!"

"Sadra in lep se strdita. Čudil se boš! Sicer pa zaenkrat noge še ne smem djati v obvezo. Otekla je, boli."

"Kedaj pa?"

"Najprvo bom otok odpravil z mrzlimi obkladki. In tudi bolečina bo po obkladkih odnehala."

"Allah! Govoriš ko cel hekim!"

"Sem tudi hekim!"

"No, pa si drugikrat svoje kosti sam uravnaj, kakor si si jih sam polomil! Čemu si me vobče poklical?"

"Da ti pokažem jezik."

"Povem ti, da mi goveji jezik mnogo bolj ugaja ko tvoj! Da veš! Obisk stane deset piastrov. Tujec si, zato plačaš dvojno ceno. Si razumel?"

"Tule je dvajset piastrov! Ampak ne prikaži se mi več!"

"Mi na misel ne bo prišlo! Imam topot dovolj!"

Vrgel je denar v enega svojih obilnih žepov, si obesil košaro na ramo in se obrnil. Pri vratih je šinil v copate in mislil oditi brez slovesa.

Prav tedaj pa je vstopil Omar. Lonec je nosil v rokah.

Zdravnik je obstal, pogledal v lonec in vprašal:

"Kaj je to?"

"Sadra."

"Tako? To je torej tista sadra, ki z njo delate obveze? Taka neumnost! Blaznost! Smešnost! Kaj takega si more le norec izmisliti!"

Še je stal Omar v odprtih vratih. Po zdravnikovih besedah pa je počasi postavil lonec na tla, zaprl vrata, da bi mu doktor ne mogel uiti, ga zgrabil za ramena in povedal:

"Ti debeluhar, kdo pa si pravzaprav?"

(Dalje sledi.)

STANOVANJA V NAJEM

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

1397 Addison Road, 6 sob, spodaj
1397 Addison Rd., zadej, 4 sobe in kopališče
887 Ansel Road, za 2 družini, 4 sobe vsaka
548 E. 123 St., 8 sob
15937 Whitecomb Ave., hiša za 1 družino, 5 sob
1000 E. 61 St., 6 sob in kopališče, hiša sama zase
3839 St. Clair Ave., 4 sob

Vprašajte pri
The North American Mortgage Loan Co.
6131 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 6063

Zastopniki za redno letno konferenco S. N. Doma, 13. januarja 1938

	Ime društva	Ima zastopnika
1.	Brooklyn, št. 135 SNPJ	
2.	Carniola Hive, št. 493 T. M.	Frances Zugel
3.	Carniola Tent, št. 1288 T. M.	Vinko Klemenčič
4.	Cleveland, št. 126 SNPJ	Joseph F. Terbižan
5.	Cleveland, št. 23 ZSZ	Frank Glach
6.	Comrades, št. 556 SNPJ	Martin Antončič
7.	Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ	John Zupančič
8.	Danica, št. 11 SDZ	Rose Zupančič
9.	Dosluženci	Frank Virant
10.	Tisk. drž. Enakopravnost	Frank Žagar
11.	Edinost	Frank Fajfar
12.	France Prešeren, št. 17 SDZ	Anton M. Kolar
13.	Slov. godba "Bled"	
14.	Glas Clev. Delavcev, št. 9 SDZ	John Levstek
15.	Dram. dr. Ivan Cankar	Frank Žagar
16.	Jugoslav Camp, št. 293 WOW	William Candon
17.	Dram. dr. Abrašević	
18.	Ilirska Vila, št. 173 JSKJ	Janko N. Rogel
19.	Jutranja Zvezda, št. 137 JSKJ	Mary Bradač
20.	Lipa, št. 129 SNPJ	Joseph Trebec
21.	Ložka Dolina	John Znidaršič
22.	Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ	Krist Stokel
23.	Naprej, št. 5 SNPJ	Joseph Batis
24.	Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ	Josephine Močnik
25.	Napredni Slovenci, št. 5 SDZ	Frank Turek
26.	Novi Dom, št. 7 SDZ	Vino Salmich
27.	Pečlarski Klub	Edvard Branisel
28.	Ribnica, št. 12 SDZ	Frank Virant
29.	Slov. Nar. Čitalnica	William Candon
30.	Sava, št. 87 SSPZ	Joseph Kern
31.	Slovenski Sokol	Rudolf Perdan
32.	Slovenske Sokolice	Ivanka Schriffrer
33.	Slovenija	Frank Černe
34.	Slovan, št. 3 SDZ	Steve Lunder, ml.
35.	Slovenec, št. 1 SDZ	Joseph Trebec
36.	Sv. Ana, št. 4 SDZ	Anna Erbežnik
37.	Složne Sestre, št. 12 SSPZ	Agnes Lunder
38.	Slov. Social Klub, št. 27	Leo Poljšak
39.	Slov. social pevski zbor "Zarja"	
40.	Sv. Ciril in Metod, št. 18 SDZ	Joseph Jemc
41.	Sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ	John Zalar
42.	Sv. Srca Jezusa	Andrej Tekauc
43.	Srca Marije (staro)	Mary Stanovnik
44.	Spartans, št. 198 SSPZ	Vera A. Candon
45.	Sv. Vida, št 25 KSKJ	John Vidmar
46.	Svobodomiselne Slovenke, št. 2 SDZ	Agnes Kalan
47.	St. Clair Grove, št. 98 WC	Terezija Zele
48.	Tabor, št. 139 SNPJ	Anton Zeleznik
49.	Triglav	
50.	Vodnikov Venec, št. 47 SNPJ	Frank Penca
51.	Washington, št. 32 ZSZ	
52.	George Washington, št. 180 JSKJ	
53.	Sam. pev. zbor "Zarja"	Louis Bele
54.	Žužemberk	John Ubič

Razstava ljudske umetnosti v Trstu

Meseca oktobra in novembra se je vršila v Trstu razstava ljudske ali, kakor bi mi rajši rekli, narodne umetnosti. Priredil jo je "Dopolavoro" pod predsedništvom pokrajinskega fašističnega tajnika Graziolija. Namen razstave naj bi bil, kakor čitamo v uvodu razstavnega kataloga, prikazati vse, kar tvori dedščino preteklé dobe, torej nekak kompleks tradicij, del in značilnih običajev tržaške pokrajine.

Sam Trst kot trgovsko in industrijsko mesto seveda ne more baš veliko nuditi v tem pogledu, toda baje to malo, kar so lahko zbrali, priča o "ljudski duši Trsta, ki da je bila vedno čisto italijanska."

Bolj kakor sam Trst, je seveda dežela, ki se razteza od Tržiča do Postojne in dol do Milj, ohranila dokaze svojega svojstvenega narodnega življenja. Toda ne razstava ne razstavni katalog nista nikjer omenila, da so razstavljeni predmeti: deli hiše, kuhinjsko in poljedelsko orodje, hišna oprema in narodne noše slovenske. Nekam tajinstveno se prikriva pravi narodni značaj tržaške pokrajine. Predsednik tehničnega odbora Dolcetti se je v uvodniku celo spozabil, da je trdil, da so v tržaški okolici bivali nekdaj tudi drugojezični narodi. Pa bi se vendar lahko s kratkim izprehodom prepričal o nasprotnem, da živi še vedno v Trstu samem, po vsej okolici in na bližnjem Krasu in v Postojnščini samo naš narod in da so Italijani le vojaki, miličniki, karabinjerji, učitelji in drugi, ki so se priselili šele v povojnem času.

Prav tako zavestno je pretvarjala resnico Ada Sestan, ko je trdila v članku o krasnih nošah tržaških okoličank in o tresni obleki okoličanov, da so "mandrjarji" "ladinskega" izvora. Opisuje jih tako: "Pobožno in udano ljudstvo, skromno v hrani, ki je verovalo in veruje še vedno v čarovnice in na njih hudodelen vpliv na ljudi, živali in rastline, in ki si zvečer voščijo lahko noč v Božjem imenu" (!!)

Še najboljši je članek Silvija Rutterija, ki se je gotovo še pred kratkim pisal Rutar, o "Ljudskem licu Tržaške pokrajine," dasi tudi on nikjer ne pove, da je to ljudstvo slovensko, in poudarja samo italijanski vpliv na arhitekturo cerkva.

Iz vsega tega izhaja dovolj jasno, kaj je bil pravi namen tržaške razstave. Hoteli so tako zbrati v Trstu slovenske narodne noše, slovensko orodje, slovensko hišno opremo in kmetsko arhitekturo ter vse to prikazati kot pristno italijansko. V ta namen so morali prispevati v veliki meri naši ljudje sami. V seznamu oseb, ki so lastniki razstavljenih predmetov, srečamo marsikatero ime, ki priča da je lastnik gotovo le s težkim srcem ugodil zahtevi v tak raznarodovalni namen.

Verjetno je tudi, da bodo marsikateri predmet pridržali in ga tako tudi brez pravega pristanka odvzeli dosedanjemu lastniku, kakor so to že storili v marsikaterem kraju z narodnimi nošami. Figuriralo bo kot pristno "italijansko narodno blago" v tem ali onem italijanskem muzeju in bo tako varalo obiskovalca o pravem narodnostem licu dežele. Slovensko ljudstvo pa bo tako polagoma izgubilo vse, kar utegne pričati o njegovem posebnem narodnem svojstvu in o njegovi zgodovini. Napraviti hočejo iz njega brezlično maso brez lastne nacionalne zgodovine in kulture kakor to vedno tudi zatrjujemo v svojih spisih.

Poveljnika potopljene ameriške ladje Panay, James J. Hughesa, so težko ranjenega prenesli v ločje na obrežju reke Yangtze. Obstreljen je bil v nogo.

Ameriški mornariški častnik Arthur F. Anders, ki je bil težko ranjen v vrat na ladji Panay, ki je bila potopljena od Japoncev.

Amerika hiti graditi številne trgovske ladje

Washington, 10. januarja. Mornariška vladna komisija naznanja, da je sedem parobrodnih družb obljubilo zgraditi tekom prihodnjih štirih let ne manj kot 23 in mogoče 67 novih trgovskih parnikov, ki bodo namenjeni za prekmorsko trgovino in potniški promet. Na podlagi podanih načrtov je vlada tem kompanijam obljubila letno podporo v svoti $7,360,000. Štirinajst novih parnikov bo letos zgrajenih. Ameriška trgovska mornarica zelo potrebuje nove parnike ,kajti skoro 60 odstotkov vsega blaga, ki se ga izvozi iz Amerike v tujezemstvo, prevažajo doslej tujezemski parniki. Gradnja novih ameriških parnikov bo veljala tekom prvih štirih let $110,000,000 in bo dobilo tisoče delavcev stalno delo.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

J. Hočevar iz Pueblo, Colo., piše v "Prosveti": Prosveta, jednotina publikacija, bi morala biti vzgled vsem. Biti mora predvsem vzgojna in leposlovna, ker sicer beseda "prosveta" zgreši svoj pravi pomen. Uredniki, souredniki in pomočniki bi bi morali to vedeti. Kadar se komentirajo svetovni dogodki, je potrebno tudi poučiti se, kakšen je sistem te ali one diktature. Gardenovi članki — "odmevi,' 'bi morali biti pisani v lepšem tonu, kot so bili zadnje čase. Tega ne pravim samo jaz, ampak tudi drugi, ki berejo ta list. Predvsem se moramo vprašati ali je "Prosveta" privaten pašnik? . . .

Iz Arma, Kans., se poroča: Na novega leta dan je bil v Worlandu, Mo., ustreljen rojak Anton Rade, star 55 let in doma iz Sevnice na Štajerskem. Krogla iz lovske puške mu je v prepiru končala življenje. Umrl je dve uri kasneje v bolnišnici. Bil je samec, v Ameriki je bival okrog 30 let in zapušča tu brata Louisa.

V bolnišnici v Pittsburghu, Kans., je umrla Frances Bošič, rojena Dermota, stara 48 let in doma iz Dobrave pri Gorenji vasi na Gorenjskem. Zadela jo je kap v možganih. V Ameriki je bivala 26 let. Zapušča moža in sina. Pred tremi meseci je družini zgorela hiša.

V Milwaukee je v bolnišnici preminul na Silvestrov dan poznani gostilničar Anton Jeraj. Podlegel je vnetju slepiča, star komaj 41 let. Pokojni je bil rojen v Rečici na Štajerskem in je prišel kot osem let star dečko v Ameriko. Tu zapušča soprogo, v stari domovini pa očeta, ki na Rečici lastuje tovarno za usnje.

DNEVNE VESTI

Roosevelt namerava imenovati žensko sodnico

Washington, 10. januarja. Predsednik Roosevelt se peča s predlogom, če bi bilo umestno in pravilno, da imenuje žensko kot članico najvišje sodnije Zedinjenih držav na mesto sodnika Sutherlanda, ki bo resigniral 18. januarja. Med sodnicami, ki pridejo v prvi vrsti v poštev je zlasti Florence Allen iz Clevelanda, ki si je pridobila velik sloves. Dosedaj ni bila še nobena ženska članica najvišje sodnije.

Iz katoliških univerz prihajajo najbolji odvetniki

New York, 10. januarja. St. John's University School of Law je še vedno največja univerza za odvetnike v Zedinjenih državah. Danes je v tej univerzi vpisanih 1,486 študentov, ki se pripravljajo za odvetniški stan. Harvard univerza, ki je največja v Ameriki, ima samo 1,380 slušateljev v juristicnem oddelku. Splošno je znano, da prihajajo iz katoliške St. John's univerze najboljši odvetniki v Ameriki.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

Domače klobase!

Imamo mesene prav suhe domače klobase, bolj drobne in lepo rdeče. Imamo tudi riževe in krvave, 6 za 25c, danes sveže narejene, zelo okusne. Pošiljamo tudi po pošti. Mrs. Josephine Russ, 951 E. 69th St.

Naznanilo

Nocoj se vrši redna mesečna seja društva Danica št. 11 S. D. Z. v navadnih prostorih. Prosim, da se vse članice udeležijo, ker imamo mnogo stvari za ukrepati radi naše proslave ob 25-letnici našega društva, ki se vrši 6. februarja. Posebno prosim, da se gotovo uedleži veselični odbor. — Tajnica.

Proda se

dobro idoča gostilna v večjem trgu na Notranjskem, poleg sodišča, cerkve in šole. Za podrobnosti pišite na Franc Zabukovec, Cerknica pri Rakeku, Dravska banovina, Jugoslavija. (10)

Slovenka

srednje starosti želi dobiti delo v slovenskem ali hrvatskem restavrantu. Zmožna in zanesljiva. Pokličite LIberty 0922. (10)

RAZPRODAJA

na blanketih in kovtrih. Blanket v meri 72x84, vreden $3.35, sedaj $2.75 ali 2 za $5.00. Lot blanketov, vredni $3.95, sedaj po $3.15, ali 2 za $6.00. Imamo tudi veliko zalogo cenejših blanketov, ki ni tukaj navedenih cen in tudi boljših po zelo nizki ceni. Velika zaloga in izbera čisto volnenih, vredni $8.95 in $14.50, sedaj na razprodaji po $7.50 in $9.95. Ravno tako imamo kovtre vse cene in barve, po zelo nizkih cenah.

Imamo veliko izbero ženskih sukenj na razprodaji in nekaj otroških tudi. Ne odlašajte! Pridite sedaj! Se vam priporočamo.

ANZLOVAR'S
vogal 62. cesta in St. Clair
(Jan. 11-13)

Soba

je da v najem. Opremljena spalna soba, z gorkoto in kopališčem, pri mirnih ljudeh. Vprašajte na 15919 Whitcomb Ave., v bližini St. Clair Ave. (12)

Naprodaj je

nova hiša za eno družino na 21771 Westport Ave. Nizka cena, lahka odplačila, $38.50 na mesec, blizu mestne hiše v Euclidu. Se vzame lot kot delno plačilo. Pokličite KEnmore 2725-W. (11)

Železna cesta

ROMAN

Larry King je bil videti napol pijan. Stantonova je umela čitati v obrazih mož, ki so posečali njeno podjetje; in to, kar je zdaj videla v Kingovih črtah, je prililo k orgiji njenega sovraštva poslednjo, najvišjo omotico radosti. Da so ji bili na razpolago vsi bentonski peklenščki, bi bila vendarle izbrala prav tega cowboya, streljača in pohajkovalca.

"Larry, novo dekle imam," ga je ogovorila. "Stopite noter."

"Dober večer, Miss Stanton." Iz njegovega glasu je odmeval vpliv alkohola, razgret paglavski nasmešek mu je zletel preko obraza.

Brez obotavljanja je krenil za njo. Zdaj pa zdaj, kadar je začutila dotik težkega samokresa, ki mu je mahal ob boku, se je razlila po njenih žilah rahla, mrzla zona. Hodnik je vodil v velik prostor, iz katerega so bila vrata v plesno dvorano. Med gosti je videla nekaj neznanih obrazov, ki so se ji zdeli čudno mrki in prežeči, toda v vročici svojega razburjenja ni dosti pazila na to. Iz velike dvorane je po stopnicah odvela Larryja na ovinek prečnega hodnika.

"Vzemite ta ključ!" je šepnila. Roka ji je trepetala. To je bil njen odgovor na Nealov udarec in psovko — njen kljubovalni odgovor vsemu trhlemu svetu. Več ni mogla reči; ustnice so ji otrpnile. Iztegnila je roko in pokazala proti vratom.

Počakala je, dokler ni videla, da je ponosna, zala cowboyeva postava obstala pred pravimi vrati. Nato je zbežala.

*

Še mnogo minut po tem, ko je bila lepa, goloroka žena zaprla in zaklenila vrata, je sedela Allie Lee v brezmejnem, drhtečem blaženstvu in s koprnenjem čakala svojega dragega.

Ta mali prostor se ji je zdel najkrasnejše zavetje, in vendar je bil poln čudne tesnobe, prav tako kakor ozračje prve sobe, v kateri je ležalo Ancliffovo truplo. A dih smrti ni bil tisto, kar je plašilo Allie; zona, ki jo je izpreletavala, je prihajala od drugod.

Ta prostor ni bil človeško bivališče. Zdelo se je, da vobče ni moči stanovati v njem — čeprav je bil opravljen z enakim pohištvom, kakor ga je bil Durade kupil zanjo, in čeprav je bil čist in udoben. Allie se je zdrznila, kadar se je z roko dotaknila stola, stene ali mize. Skozi stene je prihajal tisti rahli, čudni, zlozvočni trušč, ki se ga je bila navadila v teh mnogih nočeh — kričeča, omamljajoča mešanica godbe, petja, korakov in glasov, ki so bili z duhom in pomenom vsi enaki. In časih ji je bilo, kakor da sliši oddaljeno razbijanje in grom podirajočih se tramov.

Minute, ki so uhajale, so se ji zdele neskončne kakor ure. Kmalu, kmalu se vrne žena z Nealom, je mislila sama pri sebi. Ta misel je preganjala iz njenega duha vse spomine, vsakršno ugibanje in sleherni strah; odganjala je celo pošastne obraze Durada in njegovih razbojnikov in turobni spomin na moža, ki sta bila umrla zanjo; vse, kar je še dihalo v njej, je bilo drhteče upanje in skeleče koprnenje.

Koraki onkraj vrat so jo zdramili iz tega nervoznega, sanjavega razpoloženja. Nekdo je prihajal po hodniku. Njeno srce je divje poskočilo — in zastalo. Koraki so šli mimo vrat. Začula je težak, opit moški glas in votli, cvrkotajoči smeh dekleta.

Vsi udje so ji odpovedali pokorščino. Vročična napetost koprnenja je bila prehuda za njene moči. Njena čuvstva so se izprevrgla. Previsoko se je bil vzpel njen up v svojem poletu!

eTdajci pa je kljuka zarožljala in zamigala. Allie je odrevenela v dušečem pričakovanju in nepremično obstala sredi sobe. Nekdo je bil pred vrati. Neale? Nihče drugi ni mogel biti kakor on! Njen ostri sluh je ujel kratko, hropeče dihanje — in nato žvenket ključa v ključavnici. Allie je vztrepetala kakor v vetru list.

Ključavnica je zaškripala, kljuka se je zavrtila, vrata so se odprla. Mož visoke rasti se je opotekel čez prag, noseč glavo po strani, in njegova roka je izdrla ključ iz ključavnice. Zaloputnil je vrata, še preden je pogledal Allie. Nato se je obrnil.

Allie je mahoma spoznala njegov rdeči obraz bliskajoče oči in plameneče lase.

"Larry!" je zavpila. Srce se ji je hotelo razpočiti od veselja.

Naglo je stopila proti njemu, pripravljena, da se mu vrže v naročje, toda on se je tako silno zdrznil, da je obstala na mestu. Larry je omahnil nazaj in iztegnil roko. Njegov obraz je bil rdeč in razgret, kakor ga ni bila Allie še nikoli videla. Strmenje in nedoumevanje se je izražalo v njegovih črtah. Počasi je vzdignil roko, potegnil si z njo preko ust in zaril prste v rdeče lase; nato je z naglo kretnjo tipaje segel proti vratom, kakor bi v onemoglosti iskal opore.

"Sodim, da jo že spet vidim!" je zamrmral sam pri sebi.

"O Larry — jaz sem, Allie Lee!"

Videla je, kako mu je izginila barva iz obraza. Drget ga je iznjej. Njegove oči so imele pogled preletel od glave do nog. Z drsajočimi koraki je krenil proti človeka ,ki noče verjeti tega, kar vidi. Roka, ki jo je iztezal predse, je trepetala.

"Saj nisem prikazen, Larry! Ali me ne spoznate?" je zajecljala.

Da, očividno jo je imel za prikazen. Velike, lepke kaplje so mu stale na čelu.

"Ljubi, stari rdečeglavec!" je šepnila z zastajajočim glasom, smehljaje se od radosti in muke. Mislila je, da jo mora spoznati, če ga ogovori tako—z imenom, ki ga je nekdaj dražila z njim—s tistim imenom, ki se ga nihče razen nje ni upal izreči.

In tedaj je vendar že videla da veruje v njeno resničnost. Mišice njegovega obraza so jele gibati. Vrgla mu je roke okoli vratu—vdala se omotici dolgo odlašane sreče. Kjer je bil Larry, tam Neale ni mogel biti daleč.

"Allie—ali ste res vi?" jo je vprašal s hripavim glasom in jo tesno privil k sebi.

"Da, Larry, da—in umiram od radosti, da vas vidim!"

"Tedaj menda niste mrtvi?" je nejeverno nadaljeval.

Kako krasna je bila njenemu sluhu zategnjena davno znana govorica juga!

"Ne, Neale . . . Oh, poljubila sem vas—in mi ne vrnete poljuba!"

Čutila je butanje njegovih prs, ko jo je dvignil k sebi in jo poljubil na ustnice, v zadregi, nerodno kakor deček.

"Oh, svet se pogreza! . . . A nemara sem le pijan!"

Tesno jo je prižel k sebi in njegova postava je visoko štrlela nad drobnim dekletcem, ko se je ozrl po sobi in nato pobesil oči do nje ter zmajal z glavo in zmedeno nekaj zamrmral.

"Ljubi Reddy—oh, oh, kje je Neale?" Vse njeno srce je bilo v teh besedah.

Ko jo je izpustil, je Allie začutila, da se je nekaj v njegovem bitju izpremenilo. Mišice njegovega telesa so se napele, ojeklenele in vzdrgetale kakor od nenadne bolečine.

"Bože moj!" je šepnil s hripavim glasom strmenja in groze. "Vi—Allie—tukaj!"

"Kakopak, jaz," je vsa prepadena odvrnila Allie.

Še ustnice so mu prebledele.

"Reddy, kaj vam je?" je zajecljala in zvila roke.

A tedajci je skokoma planil k njej. S trdimi, železnimi pestmi jo je odrinil, potegnil jo pod svetiljko in ji presunljivo pogledal v obraz. Vse niže in niže se je sklanjal k njej. Ona je bila prestrašena, obenem pa čudno omamljena. Duša jo je skelela od neusmiljene ostrote in vprašujoče sile njegovega pogleda.

"Allie, poglejte mi v oči," je rekel tiho in trdo. "Sodim, da Allie se je slabotno upirala. vam ni več dolgo živeti."

(Dalje sledi)

Krsta z ameriškim mornarjem C. L. Ensmingerjem ki je bil ubit pri napadu japonske zračne flote na ameriško ladjo Panay.

Newyorški župan LaGuardia je zapri.sežen za nov termin službovanja največjemu mestu na svetu. Govori se, da bo La Guardia kandidat za predsednika Zed. držav leta 1940.

Redna letna delniška konferenca

DELNIČARJEV SLOV. NARODNEGA DOMA NA ST. CLAIR AVE.

Tem potom se obvešča vse delničarje Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da se bo vršila redna delniška seja v četrtek dne 13. januarja 1938 v avditoriju SND. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

Vljudno se vabi vse cenjene delničarje kot tudi vse od društev izvoljene zastopnike, da se gotovo udeležijo te redne letne seje.

Slišali boste poročilo o delovanju in stanju našega SND. Volilo se bo tudi direktorje, na mesto onih, katerim službena doba letos poteče. Pridite torej vsi, ki ste delničarji SND.

DIREKTORIJ SND.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894. inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSLUJE ZE 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad $5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti,** kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250; $500; $1000; $1500 in $2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

V BLAG SPOMIN

Druge obletnice smrti naše blagopokojne in nezabne hčerke in sestrice ki je v cvetu mladosti v Bogu preminula dne 10. januarja, 1936.

Jennie Hrovatin

Draga hčerka in ljubljena sestrica. Danes je dve leti, ko si na zadnjem izpočitku ležala na mrtvaškem odru obdana s cvetjem in grenkimi solzami. Čuj glas Tvoje mame, očeta in sestrice ob spominu bridke druge obletnice: Bodi Ti lahka rojstna gruda do svidenja nad zvezdami!

John in Jennie Hrovatin, starši;

Josephine, sestrica.

Cleveland, Ohio, 11. januarja 1938.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation,, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti očeta

Antona Vičiča

ter hčere in sestre

Josephine Vičič

Na 13. novembra 1937 je preminula po 8 let trajujoči hudi bolezni naša hčerka in sestra, stara 20 let, rojena v Clevelandu, Ohio.

Na 17. decembra 1937 je pa preminul naš oče in šel za svojo hčerjo; s smrtjo se je boril celih 9 let ter je umrl v starosti 58 let. Doma je bil iz Neverk pri Št. Petru na Krasu.

Tem potom se skupno zahvaljujemo Msgr. Rt. Rev. Omanu, Rev. Slapšaku ter Rev. Bazniku za cerkvene obrede v cerkvi sv. Lovrenca v Newburgu in za spremstvo na Calvary pokopališče iz hiše žalosti 8220 Rosewood Ave.

Prav iskreno se zahvaljujemo skupno za oba preminula vsem tistim, ki ste darovali za krasne vence ob krstah naših blagih v spomin in sicer sledečim: družina Franklin Woloschek, Mr. in Mrs. Hubert, družina Frank Mezgec, družina Joseph Dedek, družina Anton Valenčič, družina Andrew Vičič, družina Frank Lindich, družina Leo Darožinski, skupno sosedje, društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, družina Glowacki, druž. Stembek, Miss Mae Martin, znanci Tony in Linda, znanci Joe, Pete, Marius in Benny, društvo Mir št. 10 SDZ, Planning Department White Motor Co., Traffic Dept. American Steel and Wire Co., društvo sv. Lovrenca št. 63 K. S. K. J.

Iz srca se zahvaljujemo vsem tistim, kateri ste dali za svete maše, ki se bodo brale za duše naših dragih pokojnih in sicer: Mr. Peter Bizyak Jr., Mr. Ralph Bizyak, Mrs. Theresa Bizyak, Miss Valentina Bizyak, družina Bricel, družina Brozič, družina Joseph Cergol, Mrs. Antonia Chesnik, Mr. in Mrs. Louis Curk, Mr. in Mrs. Leo Darožinski, Mrs. Mary Darowski Miss Jennie Dedek, družina Joseph Dedek, družina John Fonda, družina James Koračin, družina Anton Kolister, družina Joseph Kastelic, Mr. Kahoun, Miss Christine Kahoun, družina Rudolph Kenik, družina John Kužnik Sr., družina John Kužnik Jr., družina Frank Lindich, družina Louis Lindich, družina Martin Lindich, Miss Mae Martin, Mrs. Rose Magdalenc, Mr. in Mrs. Anthony Meljač Jr., Mr. Anton Mervar, družina Frank Mezgec, Mrs. Nosse, družina Frank Orehovec, družina Joseph Orehovec, družina Louis Perhavec, družina John Pistotnik, družina John Požar, Mr. in Mrs. Frank Richwalski družina Gabriel Russ, družina Anton Salamon, družina Joseph Šercel, družina Joseph Sila, družina Anton Škerl, druž. in Mrs. Anthony Škur, Mrs. Elizabeth Smrdell, družina Urban Smrdell, Mr. in Mrs. Laddie Stupica, družina Anton Ulepič, družina Anton Valenčič, Mrs. Albina Vesel, družina Andrew Vičič, družina Franklin Woloschech, družina Jacob Yanchar, družina Joseph Zidanec in skupno sosedje.

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so nas tolažili ob času bolezni in smrti. Ravno tako tistim, ki so ju prišli kropit in ki so čuli pri njih ob mrtvaškem odru. Hvala vsem tistim, ki so ju spremili k zadnjemu počitku na Calvary pokopališče. Hvala društvu Mir št. 10 SDZ, društvu sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ in društvu sv. Lovrenca št. 63 KSKJ za vso naklonjenost in postrežbo. Iskrena hvala nosilcem krst in tistim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago. Žal nam je, da ne vemo imen vseh, da bi jih tu navedli.

Lepa hvala pogrebnemu zavodu Louis L. Ferfolia za vso prijazno postrežbo in izvrstno vodstvo obeh pogrebov. Hvala Mr. Frank Stembergerju, ki je spisal tako lep dopis v Ameriški Domovini v blag spomin pokojnima, kot da bi vedel, da bosta šla oče in hči tako hitro drug za drugim pred večnega Sodnika. Še posebna zahvala društvu sv. Lovrenca št. 63 KSKJ, ki je darovalo za veliko sv. mašo za 30-dnevnico.

Ti, nepozabni soprog in oče in hčerka ter sestrica Pepca, počivajta v miru v ameriški zemlji in prosita Boga za nas, da bi se enkrat združili v nebesih ter skupno prepevali Alelujo.

Žalujoči ostali:

Margaret Vičič, soproga;

Anton, Frank, John in ***Joe,*** sinovi;

Mary in ***Margaret***, hčeri;

Pokojni zapušča brata Andreja Vičiča v Clevelandu in pet bratov v starem kraju.

Cleveland, Ohio, 11. januarja, 1938.